כי האי גוונא זב נמי טמוויי ממטמי באונס כדרב הונא *דאמר רב הונא *ראיה ראשונה של זב ממטמא באונס מאי חומריה דמצורע מוב שכן טעון פריעה ופרימה ואסור בתשמיש המטה אדרבה זב חמור שכן (א) מטמא משכב ומושב ומטמא כלי חרס בהיסט, אמר קרא זב, וכל זב לרבות בעל קרי ומצורע חמור מבעל קרי ומאי חומריה כראמרן אדרבה בעל קרי חמור שכן מטמא במשהו? סבר לה כר' נתן *דתניא ר' נתן אומר משום ר' ישמעאל זב צריך *כחתימת פי האמה לולא הודו לו חכמים ואיתקש לית בעל קרי לזב, וכל צרוע למה לי? *איידי דכתיב "כל זב" כתיב נמי "כל צרוע" ורבי יהודה, שפיר קאמר רבי שמעון? ההוא מיבעי ליה *לכדתניא רבי אליעזר אומר יכול דחקו זבין ומצורעין ונכנסו לעזרה בפסח הבא בטומאה יכול יהו חייבין ת"ל יוישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש בשעה שטמאי מתים משתלחין זבין ומצורעין משתלחין, אין טמאי מתים משתלחין, אין זבין ומצורעין משתלחין, אמר מר זב, וכל זב לרבות בעל קרי, מסייע ליה לר' יוחנן *דאר"י יוחנן מחילות לא נתקדשו *ובעל קרי משתלח חוץ לשתי מחנות מחיצה *בעל קרי כמגע שרץ מאי לאו למחנותם לא, לטומאתם לטומאתם האי טומאת ערב, כתיב ביה והאי טומאת ערב כתיב ביה, אלא לאו למחנות לא, לעולם לטומאתם - והא קמשמע לן דבעל קרי כמגע שרץ ימה מגע שרץ מטמא באונס אף בעל קרי מטמא באונס מתיבי בועל

כי האי גוונא זב נמי טמוויי ממטמי באונס. תימה לרשב"ם אכתי ארץ חמור שממטמא בכעדשה מה שאין כן בזב דכו' נתן מוקמי' לה דבעי מחיצה פי האמה דהוי טפי אפילו מבגדים כדמוכח בסמוך ולר"י דאם היו מפזרין הכעדשה יהיה יותר מחיצה פי האמה ומגדים ודוחק וכדאה לתרץ דאיכא למימר ממאן מה יוכיח דבכזית וכי פריך בסמוך אדרבה בעל קרי חמור שכן ממטמא במשהו לא שייך ממאן מה יוכיח דהא אין משולח אלא מון למחנה אחת ושם רוצה שיהא מטרע משתלח מון לשתי מחנות כבעל קרי:

שכן טעון פריעה ופרימה. תימה לר"י אמאי לא קאמר נמי שכן מטמא בביאה הבא אל האהל: **ואסור** בתשמיש המטה. כמאן דאמר בפ"ק דמ"ק (ד' ז:) דמותלט אסור בתשמיש המטה: **שכן** עושה משכב ומושב. פירש בקונטרס דהא דתניא בת"כ דמצורע עושה משכב ומושב לא למטמא אדם וכגדים אלא למטמא אוכלין ומשקין אבל ליכא למימר דהא מיירי במצורע בימי ספרו דאינו עושה משכב ומושב כדקתני בהדיא בת"כ דהא אמר הכא דמשולח מון לג' מחנות ובשילהי מסכת נגעים (פי"ד מ"ג) תנן דבימי ספרו הוי כטמא שרץ אלמא איט משולח אפי' מון למחנה ליה והא דקתני נמי התם וכנגס לפנים מן החומה ולא דוקא לפנים מן החומה ועוד דמסיק הכא שכן טעון פריעה ופרימה והייט במותלט והקשה הרב משה משומיי"ל דתניא בתורת כהני' (*אשר ישכב) אין אותה פרט למצורעת ואי מצורע לא ממטמא משכב ומושב למ"ל למשומי מהיכי תיתי שתטמא אם בועלה דמנדה לא יצפה שכן ממטמא משכב ומושב אלא ודאי ממטמא משכב ומושב להכי איצטריך קרא למשומי ויש לומר דאסמכתא בעלמא היא ועוד הקשה מהא דאמר לזכר לרבות מצורע למעייטיה אקשיה רחמנא לזב מה זב דאייתי ממטמא במשא ט' והואיל ואיתקיש לזין היקש למחלה ולמשכב ומושב נמי איתקש ולא פירכא היא דאם כן למחטאתם נמי נימא דאיתקש ואם כן מאי פריך הכא והא דתנן בפרק בתרא דמסכת זבין (פ"ה מ"ו) הטונע בזב ובזבה במצורע ט' אחד הטונע אחד המסיטו ואחד הטשא ואחד הנישא ומשמע דמצורע ממטמא בהיסט ובמשמעתין משמע דלא ממטמא אור"ת דהא דקתני נישא דמשמע דממטמא בהיסט לא קאי אמצורע אלא אשכרת* **ואיתקש** בעל קרי לזב. הכא משמע דבעל קרי נמי ממטמא מטעם ראיה ואומר ר"י דפליגא אהיא דריש המפלת (נדה דף כט:) דקאמר התם בעא מיניה רבא מרב הונא הרואה קרי בקיסם מהו אמר ליה ואיתקיש ליה דהוא עצמו איט ממטמא אלא בחתימת פי האמה וקאמר למימרא דטונע הוי פירוש מדבעי חתימת פי האמה אלמא משמע התם דמטעם עגיבה טמא ובפרק יוצא דופן (שם דף מב:) דקאמר שכבת זרע ברואה במשהו לטונע בכעדשה פליגא אדרבה והמפלת: **מחילות** לא נתקדשו. ות"ת הא אמר בפ"ב דזבחים (דף כד:) נעקרה אבן ועמד במקומה מהו כו' ומסיק לעולם פסיקא ליה דכי קדיש דוד רגפה עד תרעין תתאה קדיש וי"ל דבכילד טלין (לקמן דף פו:) מסקינן כי ת"ר יוחנן בפתותא לעולם אבל פתותא לקודש קודש: *דאי טומאת שבעה כתיב ביה והאי טומאת מי. הוי מלי לשטויי כדמשני בפ"ק (ב) דיומא (דף ו:) דלעולם לטומאת שבעה וקיפא איצטריכא ליה אלא שחמור הימנו בועל נדה שממטמא משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין: מיפרך

ומצורעין משתלחין. אין זבין ומצורעין משתלחין. אמר מר זב, וכל זב לרבות בעל קרי. מסייע ליה לר' יוחנן. דאר"י יוחנן מחילות לא נתקדשו. ובעל קרי משתלח חוץ לשתי מחנות. מחיצה בעל קרי כמגע שרץ. מאי לאו למחנותם לא לטומאתם. לטומאתם. האי טומאת ערב כתיב ביה. והאי טומאת ערב כתיב ביה. אלא לאו למחנות לא. לעולם לטומאתם. והא קמשמע לן דבעל קרי כמגע שרץ. ימה מגע שרץ מטמא באונס. אף בעל קרי מטמא באונס. מתיבי. בועל. כגון דלמאה באונס לא פי' הואמא קרי"ל.

זב נמי ממטמא באונס. כגון בראיה ראשונה שאין בה אלא טומאת ערב דאיתקש לשכבת זרע דכתיב (ויקרא טו) "זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע" והייט ראיה ראשונה דלא מצה ביה בהאי קרא אלא חדא זיבה דאחליקן בתר מציינא דקרא כדאמרינן במגילה תורה אור (ד' מ') מנה הכתוב שתים וקראו טמא ט': **ממטמא באונס.** מהאי היקש גופיה נפקא ליה לרב הונא מה קרי ממטמא באונס אם ראה מחמת רוב מאכל ומשתה דגבי קרי לא כתיב מיעוטא אף ראיה ראשונה של זב דומה לטבן בילה המוזרת שכבת זרע דומה לטבן בילה שאינה מוזרת: **פריפס.** פריעת הראש גידול שיער: **פרימס.** בבגדים: **ואסור בתשמיש המטה.** כדכתיב (ויקרא יד) "ושב מחוץ לאהלו" ואין להלן אלא אשה למאן דאמר במועד קטן (ד' ז:) קי"ל לימי חטאו איכא תומרא מוכא ולמאן דאמר ימי הפרו דוקא אפ"ה תומרא מיהא היא דאיהו זב לא מיתסר מידי בתשמיש: **זב.** עושה משכבו ומושבו אב המומאה לטמא אדם הטונע בו טומאה חמורה לטמא בגדים שעליו אע"פ שלא נגעו הבגדים במשכב אבל מצרע אע"ג דתניא בתורת כהנים עושה משכב ומושב ולא אב המומאה לטמא אדם לטמא בגדים אלא לטמא אוכלין ומשקין: **וטמא כלי חרס בהיסט.** דכתיב (ויקרא טו) "וכלי חרס אשר יגע בו הזב יישבר" ותניא בתורת כהנים יכול אפילו נגע בו הזב מלחוץ יהא טמא? תלמוד לומר "אשר יגע בו" ולהלן הוא אומר "אשר תבשל בו" מה "בו" האמור להלן מלחוץ אף בו האמור כאן מלחוץ מה מצינו שלמדנו שטמא מלחוץ אף מלחוץ אם כן מאחר שלמדנו שטמא מלחוץ מה תלמ"ל "אשר יגע בו" פירוש ומה חלק "בו" ומה הוסיף "בו" בכלי חרס בטומאת הזב מבשר טומאות במגעו שהוא כטלו? הוי אומר זה היסטו: **ומשיגין זב וכל זב לרבות.** קרי כזב דאיכא דאיתמר בעל קרי: לישתלח חוץ לשתי מחנות לא לאיצטריך מטרע דאמר מבעל קרי: **ופרכינן** מאי **טומרא דבעל קרי** וכיון דלא איצטריך ולכתביה לחמנא ליתן ט' מחנה שלישית אדרבא ט': **במשהו.** כעין חרדל ובפחות מכאן במסכת נדה (ד' מ:) ומטרע שיעורו בגרים בתורת כהנים: **כחתימת פי האמה.** כדי חתימת נקב פי אמתו ויליף לה מהתם בשרו אם אינו מטמא בנגיעה אלא בחתימת פי האמה וקאמר למימרא דטונע הוי פירוש מדבעי חתימת פי האמה אלמא משמע התם דמטעם עגיבה טמא ובפרק יוצא דופן (שם דף מב:) דקאמר שכבת זרע ברואה במשהו לטונע בכעדשה פליגא אדרבה והמפלת: **מחילות** לא נתקדשו. ות"ת הא אמר בפ"ב דזבחים (דף כד:) נעקרה אבן ועמד במקומה מהו כו' ומסיק לעולם פסיקא ליה דכי קדיש דוד רגפה עד תרעין תתאה קדיש וי"ל דבכילד טלין (לקמן דף פו:) מסקינן כי ת"ר יוחנן בפתותא לעולם אבל פתותא לקודש קודש: **דאי** טומאת שבעה כתיב ביה והאי טומאת מי. הוי מלי לשטויי כדמשני בפ"ק (ב) דיומא (דף ו:) דלעולם לטומאת שבעה וקיפא איצטריכא ליה אלא שחמור הימנו בועל נדה שממטמא משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין: מיפרך

ומשיגין זב וכל זב לרבות. קרי כזב דאיכא דאיתמר בעל קרי: לישתלח חוץ לשתי מחנות לא לאיצטריך מטרע דאמר מבעל קרי: **ופרכינן** מאי **טומרא דבעל קרי** וכיון דלא איצטריך ולכתביה לחמנא ליתן ט' מחנה שלישית אדרבא ט': **במשהו.** כעין חרדל ובפחות מכאן במסכת נדה (ד' מ:) ומטרע שיעורו בגרים בתורת כהנים: **כחתימת פי האמה.** כדי חתימת נקב פי אמתו ויליף לה מהתם בשרו אם אינו מטמא בנגיעה אלא בחתימת פי האמה וקאמר למימרא דטונע הוי פירוש מדבעי חתימת פי האמה אלמא משמע התם דמטעם עגיבה טמא ובפרק יוצא דופן (שם דף מב:) דקאמר שכבת זרע ברואה במשהו לטונע בכעדשה פליגא אדרבה והמפלת: **מחילות** לא נתקדשו. ות"ת הא אמר בפ"ב דזבחים (דף כד:) נעקרה אבן ועמד במקומה מהו כו' ומסיק לעולם פסיקא ליה דכי קדיש דוד רגפה עד תרעין תתאה קדיש וי"ל דבכילד טלין (לקמן דף פו:) מסקינן כי ת"ר יוחנן בפתותא לעולם אבל פתותא לקודש קודש: **דאי** טומאת שבעה כתיב ביה והאי טומאת מי. הוי מלי לשטויי כדמשני בפ"ק (ב) דיומא (דף ו:) דלעולם לטומאת שבעה וקיפא איצטריכא ליה אלא שחמור הימנו בועל נדה שממטמא משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין: מיפרך

מטמא באונס. כגון דאמר צריך כחתימת פי האמה ובעל קרי איתקש לזב דמוכל [של] זב קא מתרבי לשילוח מן המחנה כו': **אמרינן** ר' יהודה שפיר קאמר ליה ר"ש דלא הבא בטומאה יכול יהו חייבין ת"ל וישלחו מן המחנה קא מרבית להי אמר לך דאי וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל מטא לנפש בשעה שטמאי מתים משתלחין אין זבין ומצורעין תבנמו בפסח לרבות בעל קרי מסייע ליה לר' יוחנן[דאמר]מחילות לא נתקדשו בעלי קריין משתלחין חוץלשתי מחנות כמו הזבין ומוחבינן עליה מיהא דתנן בסוף מס' זבין בעל קרי כמגע שרץ דרץ למחנה אחת כמטא מת אף בעל קרי דרץ למחנה אחת קשיא לר' יוחנן דאמר חוץ לשתי מחנות ומשני לאו למחנותם אלא לטומאתן ובא ללמדנו דבעל קרי כמגע שרץ מה מגע שרץ אפי' באונס מטמא אף בעל קרי אם דאמר קרי

[פי' מטמא נמלן פ"ג מכלכלת ס"ק ס"ג]

נוסח פין על ר' יוחנן: בגל קרי מחלה חוץ לב' מחנות

גי' רש"ש ואם שכב מבנס

△ קושיות על ר' יוחנן

▽ תשובות

[ופי' פוס' יומא ו: ד"ס שמטמא]

רבינו חננאל

שנא' (דברים ס') שובו לכם לאהליכ' וכן מצורש בשעקין [דף ו' ע"ב]: אדרבה זב חמור שכן ממטא משכב ומושב וכלי חרס בהיסט מה שאין כן במצורע ושני' מוקל זב אותה מרבה בעל קרי ששניהם טומאתן יוצא מטמן ומבעל קרי מצורע חמור שכן טעון פריעה ופרימה ואסור בתשמיש [המטה] וא"ת בעל קרי חמור שממטא במשהו מה שאין כן במצורע שהמצורע אינו ממטא [אלא] בגרים דתנן נגעו של בגדת בגרים הקילקי מרובע מקום הגרים תשע עשרות מקום עשרה ארבע שערות נמצאו ל"ו שערות זב נמי כו' נתן דאמר צריך כחתימת פי האמה ובעל קרי איתקש לזב דמוכל [של] זב קא מתרבי לשילוח מן המחנה כו': **אמרינן** ר' יהודה שפיר קאמר ליה ר"ש דלא הבא בטומאה יכול יהו חייבין ת"ל וישלחו מן המחנה קא מרבית להי אמר לך דאי וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל מטא לנפש בשעה שטמאי מתים משתלחין אין זבין ומצורעין תבנמו בפסח לרבות בעל קרי מסייע ליה לר' יוחנן[דאמר]מחילות לא נתקדשו בעלי קריין משתלחין חוץלשתי מחנות כמו הזבין ומוחבינן עליה מיהא דתנן בסוף מס' זבין בעל קרי כמגע שרץ דרץ למחנה אחת כמטא מת אף בעל קרי דרץ למחנה אחת קשיא לר' יוחנן דאמר חוץ לשתי מחנות ומשני לאו למחנותם אלא לטומאתן ובא ללמדנו דבעל קרי כמגע שרץ מה מגע שרץ אפי' באונס מטמא אף בעל קרי אם דאמר קרי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ס מחיצות. כ"כ ע"י ס"ס וכל מלין נכס"ר: (ב) חוס' ד"ס כלי וכו' נס"ל כ"כ דף ו' ופ"ס בחוס' בד"ס סיפא: (א) פ"ס ד"ס ראמר אדרבה...

הגהות הגר"א

(א) נס' שכן מטמא משכב ומושב ומטמא כ"ח. כ"כ מרגליות וכל הגאונים לא נגסי משכב ומושב אלא שכן מטמא כלי חרס ס':

גליון השס"ם

נס' סנר לה מר"כ. מי שכת כו ע"א תוד"ה שכן מטמא: תוס"ד"ה שכן עושה וכו' אלא לטמא אוכלין. ועי' יומא ו ע"ב תוד"ה שמטמא: מגילה מ ע"ל תוד"ה ומה מטרע. מה מד ע"ב תוד"ה יכול:

מסורת השס"ם

מגילה לב. שם מנ: [שם כב.] [יבמות מה: וש"נ] [לקמן מה:] מנחות נה: נדה מ. [תמיד כז:] זבין פ"ה [מי"ל יומא ו.]